

Dz.04.0021.84.2023

Uchwała Nr LXXXIV/652/2023
Rady Dzielnicy IV Prądnik Biały
z dnia 1 grudnia 2023 r.

w sprawie nadania nazwy ronda w ciągu Trasy Wolbromskiej.

Na podstawie § 3 pkt 3 lit. k uchwały nr XCIX/1498/14 Rady Miasta Krakowa z dnia 12 marca 2014 r. w sprawie organizacji i zakresu działania Dzielnicy IV Prądnik Biały w Krakowie (Dz. Urz. Woj. Małopolskiego z 2021 r. poz. 6698), uchwala się, co następuje:

§ 1. Wnioskuje się o nadanie nazwy rondu w ciągu Trasy Wolbromskiej imienia ks. Grzegorza Gerwazego Gorczyckiego.

§ 2. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady i Zarządu
Dzielnicy IV Prądnik Biały

Dominik Franczak

Uzasadnienie:

ks. Grzegorz Gerwazy Gorczycki, właściwie Grzegorz Gorczyca (ur. ok. 1665–1667 w Rozbarku k. Bytomia, zm. 30 kwietnia 1734 w Krakowie) – duchowny katolicki, kompozytor i kapelmistrz. Uważany za jednego z najwybitniejszych kompozytorów polskiej muzyki barokowej, nazywany *polskim Händlem*. Rodzice Gorczyckiego, Adam i Anna Gorzycowie, byli wolnymi kmieciami, właścicielami największego folwarku we wsi Rozbark (dziś dzielnica Bytomia), ówczynie w Monarchii Habsburgów, ale przynależącej do diecezji krakowskiej.

Początkowe nauki G. Gorczyca pobierał prawdopodobnie w miejscowej szkole parafialnej; ok. 1678 zapisał się na Uniwersytet Karola w Pradze, gdzie ukończył studia na wydziale sztuk wyzwolonych i filozofii. Pobyt w Pradze trwał prawdopodobnie do 1683. Następnie przez około 7 lat Gorczycki studiował teologię na Uniwersytecie Wiedeńskim i otrzymał tytuł licencjata teologii. W 1689 lub w rok później przybył do Krakowa, gdzie 23 grudnia 1690 przyjął święcenia niższe: ostiariusza, lektora, egzorcysty i akolity, w 1691 otrzymał subdiakoniat, w lutym 1692 diakonat, a w miesiąc później (dokładnie 22 marca 1692) święcenia kapłańskie. W tym też czasie zmienił formalnie nazwisko Gorczyca na Gorczycki. Wkrótce po przyjęciu święceń kapłańskich został oddelegowany na 2 lata do reorganizowanej tzw. Akademii Chełmińskiej w Chełmnie na Pomorzu. Do obowiązków Gorczyckiego – oprócz wykładów w wyższych klasach – należało przygotowywanie uczniów do wystawiania na scenie szkolnej popisowych dialogów i deklamacji.

Miał też Gorczycki jakieś zajęcia dydaktyczne w chełmińskim seminarium misjonarzy. Kierował również kapelą kościoła archiprezbiterialnego, który od 1680 formalnie należał już do księży misjonarzy.

Po 2 latach w 1694 Gorczycki wrócił do Krakowa, gdzie otrzymał stanowisko wikariusza katedralnego. W 1696 kapituła powołała Gorczyckiego na stanowisko penitencjarza, czyli spowiednika katedralnego. 10 stycznia 1698 został mianowany kapelmistrzem katedry z tytułem *Magister capellae musices Ecclesiae Cathedralis Cracoviensis*; to przesądziło o fakcie, że główną dziedziną jego działalności stała się muzyka. Funkcję tę pełnił aż do śmierci. W zakres obowiązków Gorczyckiego jako kapelmistrza wchodziło dyrygowanie i przygotowywanie repertuaru, komponowanie utworów własnych, przygotowywanie (tj. kopiowanie) głosów kompozycji innych autorów, utrzymywanie w repertuarze utworów tradycyjnie śpiewanych przez kapelę, a skomponowanych zarówno przez autorów polskich, jak i obcych. Kapela Gorczyckiego niewątpliwie reprezentowała dobry poziom wykonawczy, jeśli była w stanie wykonywać utwory wokально-instrumentalne swego kapelmistrza.

Z biegiem lat wzrastało znaczenie Gorczyckiego w środowisku krakowskim, zwiększały się też jego obowiązki, i to zarówno te, z którymi wiązały się pewne dochody w postaci prebend, jak też wynikające z jego otwarcia się na potrzeby ludzkie. W 1702 Gorczycki otrzymał prebendę kaplicy św. Stanisława, tak zwaną prebendę angelicką, związaną z działalnością w zespole wokalnym kaplicy. Po najazdach szwedzkich, otrzymał godność kanonika kolegiaty w Skalbmierzu, z czym wiązała się rezygnacja z wikariatu. W 1727 został proboszczem kościoła Bożego Miłosierdzia na przedmieściu Krakowa, zwanym Smoleńskim; funkcja ta związana była z opieką nad szpitalem przykościelnym. W 1728 kapituła mianowała Gorczyckiego egzaminatorem w seminarium duchownym.

Jeszcze przed powołaniem Gorczyckiego na kapelmistrza katedry, rozpoczął on sprawowanie opieki nad więźniami osadzonymi w basztach zamku wawelskiego. Wszystkie te czynności spełniał do końca życia. Pochowany został prawdopodobnie w kościele Bożego Miłosierdzia na Smoleńsku; na jego cześć wmurowano w katedrze wawelskiej tablicę pamiątkową, na której określono Gorczyckiego jako „Gemma Sacerdotum” – klejnot kapłaństwa.

Gorczycki jest twórcą głównie muzyki religijnej. Są to kompozycje a cappella (niekiedy z basso continuo) w *stile antico*: motety, msze, pieśni oraz utwory wokально-instrumentalne z basso continuo w *stile moderno*, wykorzystujące bogatą technikę koncertującą: wieloodcinkowe i wersetowe koncerty religijne, a także kantaty zespołowe.

Przewodniczący Rady i Zarządu
Dzielnicy IV Prądnik Biały

Dominik Franczak